

**Sprawozdanie z pracy Oddz. TKJ w Łomży
w latach 2017 – 2019**

I. Skład Zarządu:

1. **Prezes** – prof. dr hab. Henryka Sędziak
2. **Wiceprezes** – dr Małgorzata Frąckiewicz
3. **Sekretarz** – mgr Krystyna Hoffman
4. **Skarbnik** – dr Maria Tocka
5. **Kronikarz** – mgr Irena Janczewska

Członkowie:

prof. dr hab. Małgorzata Dajnowicz, dr Ewa Chludzińska, dr Dorota Czyż, dr Dorota Cybulska

II. Liczba członków: Ogółem 27, w tym 2 członków honorowych.

III. Realizacja zadań statutowych TKJ

Podstawowe zadania statutowe TKJ: popularyzacja wiedzy o języku i badanie polszczyzny regionu. Popularyzację wiedzy o języku Oddz. TKJ w Łomży realizuje poprzez:

- . prowadzenie seminariów językowych,
- . organizowanie ogólnopolskich konferencji językoznawczych,
- . publikację materiałów pokonferencyjnych i referatów wygłoszonych na seminarium.

1. Seminaria językowe

Seminarium językowe pod kier. prof. H. Sędziak prowadzone jest w Łomży od stycznia 1997 roku. Zajęcia seminarium odbywają się regularnie co miesiąc, oprócz miesięcy wakacyjnych. Wykłady prowadzą miejscowi językoznawcy: prof. H. Sędziak, dr Ewa Chludzińska, dr M. Frąckiewicz, dr Dorota Cybulska, dr M. Tocka. Zapraszamy też na seminaria językoznawców z ośrodków uniwersyteckich: z UW w Warszawie (prof. Józef Porayski-Pomsta przyjeżdża do nas co roku), z UwB w Białymstoku (prof. Elżbieta Awramiuk lub prof. Lilia Citko uczestniczą w seminarium łomżyńskim), z UWM w Olsztynie (prof. Maria Biolik chętnie przyjeżdża do rodzinnego miasta z referatem).

W roku 2017 wygłoszono referaty:

1. prof. M. Dajnowicz, historyk z UwB w Białymstoku, pogłębia naszą wiedzę o historii:
Narodowa Demokracja w Łomżyńskim
2. dr M. Frąckiewicz, ŁTN im. Wagów:
Wybrane nazwiska Żydów łomżyńskich
3. prof. H. Sędziak, TKJ Łomża:
Sprawozdanie z pracy Oddz. TKJ w Łomży w latach 2014 – 2016
4. prof. J. Porayski-Pomsta z UW w Warszawie:
Język rodzinny w mowie dziecka
5. prof. H. Sędziak:
Nazwy folwarków szlacheckich w pow. łomżyńskim
6. prof. M. Biolik z UWM w Olsztynie:
Repolonizacja nazw miejscowych Warmii i Mazur
7. prof. H. Sędziak:
Nazwiska mieszkańców Łomży zasłużonych dla miasta i regionu od XV do XVIII w.
8. prof. H. Sędziak:
Profesor Edward Michał Breza (1932 – 2017r.)
9. mgr Krystyna Hoffman:
Sprawozdanie z pracy Oddz. TKJ w Łomży w roku 2017

W roku 2018:

1. prof. H. Sędziak:
Wspomnienie o Profesorze Edwardzie Michale Brezie
2. dr M. Tocka (TKJ Łomża):
Helena Filochowska pisarka z Łomży
3. dr D. Cybulska:
Językowy obraz Boga w pieśniach pogrzebowych
4. prof. Elżbieta Awramiuk z UwB w Białymstoku:
Wymowa wyrazów rodzimych i obcych w podręcznikach do języka polskiego
5. prof. Lilia Citko z UwB w Białymstoku:
Nazwy etniczne w historycznej antroponomii Podlasia
6. mgr Krystyna Hoffman (TKJ Łomża):
Historia Łomży utrwalona w nazwach ulic
7. dr Krystyna Cukrowska (TKJ Łomża):
Ulubione i modne wyrazy oraz ich wartość i znaczenie
8. mgr Krystyna Hoffman:
Sprawozdanie z pracy Oddz. TKJ w Łomży w roku 2018

W roku 2019:

1. dr Maria Tocka:
100 lat praw wyborczych kobiet w Polsce
2. prof. H. Sędziak:
Porównania i ich funkcje w „Popiołach” Stefana Żeromskiego. Świat przyrody
3. dr M. Frąckiewicz (ŁTN im. Wagów):
Onomastykon łomżyński w kontekście interdyscyplinarnym
4. prof. Józef Porayski-Pomsta z UW w Warszawie:
Badania dialektologiczne prof. Haliny Konecznej
5. dr D. Cybulska:
Promocja książki „Językowy obraz wojny i okupacji utrwalony we wspomnieniach mieszkańców wsi w Łomżyńskim”
6. prof. H. Sędziak:
Porównania i ich funkcje w „Popiołach” Stefana Żeromskiego. Świat uczuć
7. dr D. Cybulska:
Językowy obraz Jezusa Chrystusa w pieśniach pogrzebowych. II.

Seminaria łomżyńskie spełniły ważną rolę w popularyzacji wiedzy językowej. Tu przygotowały swoje prace naukowe moje trzy doktorantki: dr Małgorzata Frąckiewicz, dr D. Czyż i dr D. Cybulska i obroniły je na Uniwersytecie w Białymstoku. Na naszym seminarium rozpoczynały swoje prace naukowe następne trzy doktorantki: dr Ewa Chludzińska (praca z dziedziny reklamy, obroniona na Uniwersytecie Warszawskim), dr Elżbieta Chojnowska (praca z pedagogiki) i dr Maria Tocka (praca z historii). Obie obroniły prace na UwB w Białymstoku.

Konferencje językoznawcze i wydawnictwa

W omawianym okresie odbyła się w Łomży tylko jedna konferencja językoznawcza w 2017 roku. Złożyło się na to szereg przyczyn. Przede wszystkim moja chroba w 2018 roku: dwie operacje, rehabilitacja w Busku Zdroju.

Podczas mojej nieobecności w Łomży Zarząd TKJ pracował dość sprawnie, regularnie odbywały się seminaria językowe zgodnie z ustalonym planem. Konferencji jednak nie udało się zorganizować.

Konferencja w lipcu 2017 roku nie spełniła moich oczekiwań. Nie przybył na nią prof. Breza, który był już chory. Zmarł 12 października w 2017 roku. Nie przyjechał też nikt z Uniwersytetu Gdańskiego. Językoznawców z Gdańska zawsze mobilizował prof. Breza do

wyjazdu na konferencje w Łomży. Większość tych językoznawców to wychowankowie Profesora. Przybyło na konferencję niewielu językoznawców, a nie wszyscy uczestnicy oddali teksty artykułów do druku. Musiałam sama przygotować 4 prace, żeby złożyć tom rocznika. Rocznik „Polszczyzna Mazowska i Podlasia” t. XXI ukazał się w 2017 roku.

W roku 2018 nie zorganizowaliśmy konferencji. Żeby nie stracić wydawnictwa rocznika, zwróciłam się do znajomych językoznawców z prośbą o podarowanie mi jednego artykułu do „Polszczyzny Mazowska i Podlasia”. Napisałam serdeczny „List do Przyjaciół” opisując swoją sytuację. Tylko kilka osób odpowiedziało na moją prośbę. Przysłali artykuły: prof. Józef Porayski-Pomsta, prof. Ewa Rogowska-Cybulska (już ciężko chora, zmarła 27 stycznia 2019 roku), prof. Marek Cybulski, prof. Maria Czaplicka-Jedlikowska z UKW w Bydgoszczy. Trzy artykuły dostarczyły panie z naszego seminarium: dr M. Tocka, dr D. Cybulska i dr E. Chojnowska. Cztery pozycje przygotowałam sama. Wydaliśmy więc t. XXII „Polszczyzny Mazowska i Podlasia” dopiero w 2019 roku. Zawartość tomu niewiele ma wspólnego z tytułem. Są tu prace o różnorodnej tematyce, dlatego w podtytule umieściłam termin *Varia*.

Myślę, że następne tomy będą zawierały prace językoznawcze, gdyż planujemy cykl konferencji poświęconych językoznawcom zasłużonym dla Łomży i dla Towarzystwa Kultury Języka.

Na pierwszy plan bierzemy Profesora Michała Jaworskiego, któremu zamierzamy poświęcić konferencję w 2020 roku i rocznik „Polszczyzny..”t. XXIII. Nie ustaliliśmy jeszcze terminu. Dla organizatorów najlepsze są wakacje akademicki: lipiec – wrzesień. Wtedy możemy skorzystać z zakwaterowania i wyżywienia w łomżyńskich uczelniach.

Prace dotyczące polszczyzny regionu

Łomżyński oddz. TKJ nie prowadzi zorganizowanych prac badawczych w terenie. Członkowie naszego TKJ nie zaniedbują pracy naukowej. W ostatnim okresie nasi doktorzy wydali swoje prace:

- 1.dr D. Cybulska, *Językowy obraz wojny i okupacji utrwalony we wspomnieniach mieszkańców wsi w Łomżyńskim*, Łomża 2019.
- 2.dr M. Tocka, *My z Łomży*, Łomża 2019. Praca poświęcona działalności 60 lat TPZŁ.
- 3.dr M. Frąckiewicz, *Słownik nazwisk łomżan (XV – XIX wiek)*, Łomża 2016.

Prezes Oddz. TKJ w Łomży
Prof. dr hab. Henryka Sędziak